

מרכז המידע למודיעין ולטרור
על שם אלוף מאיר עמית
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

זרקור לאיראן

אוקטובר 2011 – מהר 1390
לשבוע שבין 28/9/11 – 5/10/11
עורך: רז צימט

במוקד אירועי השבוע:

- ✓ המנהיג העליון הכריע בעמדת איראן כלפי תוכנית אבו-מאזן: פלסטין - מהנהר ועד הים.
- ✓ חמישה חודשים לבחירות למג'לס: מחרף העימות בין חזית השמרנים המאוחדת לחזית הציבות.
- ✓ התגברות הביקורת בממסד הדתי כלפי מדיניות הגבלת הילודה.
- ✓ מאמצי הפיקוח על הגלישה באינטרנט: נחסמה הגישה לשרתי VPN.
- ✓ תמונות השבוע: חשיפת הישגים בננו-טכנולוגיה.

עיקרי דברים:

המנהיג העליון הכריע בעמדת איראן כלפי תוכנית אבו-מאזן: פלסטין – מהנהר ועד הים

המנהיג העליון, איתאללה עלי ח'אמנהאי, הצהיר במהלך הועדה הבינלאומית החמישית לתמיכה באנתיפאדה הפלסטינית, שהתקיימה בסוף השבוע שעבר, כי אין להסכים לפתרון שמשמעותו הכרה בהקמת מדינה פלסטינית רק בחלק משטחה של פלסטין והכרה במדינת ישראל. ח'אמנהאי הדגיש, כי כל הצעה מעשית חייבת להתבסס על העיקרון לפיו "כל פלסטין שייכת לכל העם הפלסטיני" ו"פלסטין – מהנהר ועד הים". הוא שב והתווה את תוכניתה של איראן לפתרון הסוגיה

הפלסטינית: עריכת משאל עם בקרב תושביה המקוריים של פלסטין ההיסטורית לקביעת גורלם של הפלסטינים.

נאום המנהיג דווח בהבלטה בעיתונות האיראנית, ששבה והביעה בעקבות דבריו התנגדות נחרצת לתוכניתו המדינית של יו"ר הרשות הפלסטינית, מחמוד עבאס (אבו-מאזן) ולפנייתו לאו"ם לשם הכרה במדינה עצמאית בגבולות 1967.

היומון ג'מהורי-אסלאמי גרס, כי דברי המנהיג העליון חשובים ביותר, כיוון שהנוכחים בוועידה הבינלאומית שמעו ממנו בבירור, כי הוא דוחה לחלוטין את ההצעה להקים מדינה פלסטינית על חלק מפלסטין. עמדת המנהיג שבה ומדגישה את מדיניות איראן כלפי סוגיית פלסטין והיא בעלת חשיבות לנוכח הצהרותיו של הנשיא אחמדינז'אד בניו-יורק מהן עלול היה להיווצר הרושם, שאיראן מקבלת את תוכניתו של אבו-מאזן, שמשמעותה היא הכרה ב"משטר הכובש הציוני".

המשך מדיניות ההתנחלות וכיבוש האדמות הפלסטיניות על-ידי ישראל מוכיחים, לטענת היומון, כי הכובשים מבינים רק את שפת הכוח וכי הרחבת ההתנגדות האנטי-ציונית היא הדרך המשפיעה היחידה להתמודד עימם.

היומון כיהאן טען במאמר מערכת שכותרתו: "כאן טהראן, בירת המהפכה", כי כל עוד יישאר "הגידול הסרטני" (ישראל) על כנו, אף מקום במזרח התיכון לא יזכה לרגיעה. 20 שנים לאחר תחילת שיחות השלום בין ישראל לערבים אף משקיף אובייקטיבי כבר אינו מאמין, שניתן לממש את זכויותיהם של הפלסטינים על שולחן המשא ומתן. כל פלסטין שייכת לעם הפלסטיני ולאף אחד אין זכות לוותר על אף שעל מאדמתה.

גם היומון תהראן אמרוז המזוהה עם ראש עיריית טהראן, מחמד באקר קאליבאף, יישר קו עם עמדת המנהיג העליון והביע התנגדות לתוכנית אבו-מאזן. בהתייחסות להצהרת הנשיא אחמדינז'אד בניו-יורק, לפיה הקמת ממשלה פלסטינית בגבולות 1967 היא הצעד הראשון למימוש זכויות הפלסטינים, טען היומון, כי הצהרה זו מתעלמת מכך, שמשמעותה היא הכרה במשטר הציוני, שלילת תביעות הפלסטינים ביחס לשטחים שנכבשו לפני מלחמת 1967 והתעלמות מבעיית הפליטים. אל מול רעיון "מהנילוס ועד הפרת", שעל בסיסו הוקמה מדינת ישראל הבלתי-לגיטימית, יש להרחיב את המחשבה "שחרת החירות והעצמאות" של "פלסטין מהנהר ועד הים".

חמישה חודשים לבחירות למג'לס: מחרף העימות בין "חזית השמרנים המאוחדת" ל"חזית היציבות"

חמישה חודשים לפני הבחירות למג'לס הצפויות בראשית מרץ 2012 מתח השבוע חבר המג'לס השמרני ויריבו הפוליטי של הנשיא אחמדינז'אד, עלי מטהרי, ביקורת חריפה על "חזית היציבות" (ג'בה-י פאידארי, Jebhe-ye Paydari), שהוקמה בחודש יולי על-ידי גורמים המזוהים עם הנשיא והאגף הרדיקלי במחנה השמרני.

בראיון, שהעניק לאתר ח'בר אונליין, המזוהה עם יו"ר המג'לס, עלי לאריג'אני, האשים מטהרי את החזית, כי היא מייצגת את "הזרם הסוטה" (כינוי לזרם הפוליטי במחנה השמרני המזוהה עם ראש לשכתו של הנשיא, רחים משאא'י), וטען, כי רוב מייסדי החזית הם אופורטוניסטים, שלא השקיעו כל מאמץ למען המהפכה אך הצליחו בזכות הנסיבות לתפוס את מקומם של "המהפכנים האמיתיים".

בתוך כך מתחזקת ההערכה, כי לא יהיה ניתן להגיע להסכמה בין נציגי "חזית היציבות" ל"חזית השמרנים המאוחדת" בנוגע לרשימת מועמדים משותפת לבחירות למג'לס באמצעות ועדה מסדרת הכוללת 15 חברים (במסגרת שתי ועדות של 7+8) המייצגים את הקבוצות השמרניות השונות ומונהגת על-ידי שני אנשי הדת השמרנים הבכירים: איתאללה מחמד רזא מהדוי-כני, יו"ר מועצת המומחים, ואיתאללה מחמד יזדי, מזכיר אגודת המרצים של המכללה הדתית בעיר קום.

חבר ועדת ה-7, סיד רזא תקוי, עדכן השבוע בראיון לאתר ח'בר אונליין, כי השיחות, שהתנהלו בחודשים האחרונים בין נציגי שתי החזיתות לא הצליחו להביא להסכמה ביניהן בנוגע לרשימת מועמדים משותפת, לאחר שלא התקבלו דרישותיה של "חזית היציבות" לקבל ייצוג נרחב במסגרת ועדות 7+8 ולהרחיק מהן את נציגיהם של יו"ר המג'לס, עלי לאריג'אני, ושל ראש עיריית טהראן, מחמד באקר קאליבאף. הוא העריך, כי "חזית היציבות" תתמודד בבחירות למג'לס ברשימה עצמאית נפרדת.

איראן ואתגר הסייבר: הועידה השנייה של חזבאללה סייבר התקיימה בטהראן

בטהראן התקיימה בסוף השבוע שעבר הועידה השנייה של ארגון חזבאללה סייבר. ארגון זה הוקם ביוני 2011 ונועד, בין היתר, לתאם בין תומכי המשטר הפועלים במרחב הסייבר, לספק להם הדרכות בנוגע ללוחמת סייבר ולארגן פעילויות שונות ברשת האינטרנט.

הועידה נערכה לרגל "שבוע ההגנה הקדושה" המציין את ראשית מלחמת איראן-עיראק ותחת הכותרת "קליקים של התנגדות". סוכנות הידיעות פארס דיווחה, כי הועידה נועדה להוקיר פעילי ג'האד והתנגדות הפועלים במרחב הסייבר וכן בלוגרים המנהלים בלוגים המוקדשים לנושאי ג'האד והקרבה.

ההרצאה המרכזית בוועידה נישאה על-ידי ד"ר חסן עבאסי, ראש המרכז למחקרים דוקטרינרים לביטחון ללא גבולות ומבכירי התיאורטיקנים של האגף הרדיקלי במחנה השמרני ומשמרות המהפכה. עבאסי הזהיר מפני הפיקוח ההדוק, שמנהלים שירותי המודיעין המערביים, ובראשם סוכנות הביטחון הלאומית האמריקאית (NSA), על גלישת אזרחים איראנים באינטרנט. הוא ציין, כי הנוכחות האיראנית ברשת היא בבחינת פעילות בשטח אויב וקרא להשתמש בכלים הקיימים באינטרנט כנגד האויב על בסיס עקרונות הלוחמה הא-סימטרית.

עבאסי הוסיף, כי בכוונת ארצות-הברית לבצע מתקפה גדולה כנגד איראן במרחב הסייבר בסגנון ה-11 בספטמבר וכי על פעילי חזבאללה סייבר לפעול בזירות על מנת לסכל את מזימות האויב ולא לספק בידיו תירוצים לפעול נגד איראן.

בתוך כך עדכן השבוע ראש הארגון להגנה סבילה, ע'לאם-רזא ג'לאלי, כי תחום הסייבר מהווה אחד התחומים המרכזיים בהם ממקד ארגונו את מאמציו בתחום ההתמודדות עם איומי האויב. הוא פירט את הפעולות, שננקטו במהלך השנה האחרונה לשיפור ההערכות בתחום הסייבר, ובהן: הקמת מטה להגנת סייבר במטה הכללי של הכוחות המזוינים ופתיחת מגמה להגנת סייבר באוניברסיטת אמאם חסין בטהראן. כמו כן צפויים להתקיים בשנה הקרובה 500 תרגילים בתחום הגנת סייבר במטרה לזהות נקודות תורפה במערכות הביצועיות במדינה.

בסוף חודש ינואר צפויה להתקיים באיראן הועידה הלאומית הראשונה להגנת סייבר.

התגברות הביקורת בממסד הדתי כלפי מדיניות הגבלת הילודה

שניים מאנשי הדת השמרנים הבכירים באיראן הביעו בימים האחרונים הסתייגות ממדיניות תכנון הילודה הנהוגה כיום באיראן. איש הדת הבכיר, איתאללה צאפי גלפאיגאני, הזהיר בשבוע שעבר, כי הפיקוח על הילודה גורם לירידה באוכלוסייה השיעית בכמה מקומות וטען, כי אין לאפשר את הפחתת האוכלוסייה השיעית והמוסלמית בעולם.

לביקורת על מדיניות הגבלת הילודה באיראן הצטרף השבוע גם איש הדת הבכיר, איתאללה ג'עפר סבחאני, שטען, כי הגבלת הילודה אינה תורמת למדינה ועלולה להביא להפחתת האוכלוסייה השיעית. הוא ציין, כי גם המנהיג העליון הביע בעבר הסתייגות ממדיניות הפיקוח על הילודה והצהיר, שאיראן מסוגלת לספק שירותים גם ל-150 מיליון בני אדם.

הצהרותיהם של שני אנשי הדת הבכירים מבטאות את חידוש הויכוח הפנימי באיראן בנוגע למדיניות הילודה הנהוגה מאז סוף שנות השמונים. ויכוח זה שב והתעורר בשנה האחרונה, לאחר שהנשיא אחמדינז'אד הצהיר במספר הזדמנויות, כי הוא אינו מסכים עם מדיניות הגבלת הילודה הנוכחית. בראשית 2011 קבעה המועצה לקביעת האינטרס של המשטר, כי אין לשנות את מדיניות הילודה וכי הגדלת האוכלוסייה לא תסייע לפתרון בעיותיה של איראן.

במערכה, שניהל המשטר החל במחצית השנייה של שנות השמונים להגבלת הילודה, שולבו גם אנשי דת בכירים, שהדגישו, כי האסלאם אינו אוסר על שימוש באמצעי מניעה, וכי בהתאם למסורות הנביא ולפסוקי קוראן נמצאת רווחתם הכלכלית של המוסלמים בראש סדר העדיפויות וניתן, לפיכך, להגביל בתנאים מסוימים את קצב גידול האוכלוסייה.

מאמצי הפיקוח על הגלישה באינטרנט: נחסמה הגישה לשרתי VPN

שר התקשורת, רזא תקי-פור, הודה השבוע, כי השלטונות חסמו בימים האחרונים שרתי VPN (Virtual Private Network) המאפשרים גישה לאינטרנט, מאחר שהשימוש ב-VPN מנוגד לחוק. סוכנות הידיעות "פארס" דיווחה, כי ניתוק הגישה ל-VPN נעשתה בהתאם להנחיית הועדה לקביעת קריטריונים לתכנים עבריינים באינטרנט, שטענה, כי שרתי ה-VPN משמשים גולשים איראנים לצורך גלישה באתרים האסורים על-פי החוק.

בעקבות חסימת הגישה ל-VPN רווחו באיראן ההערכות לפיהן החסימה מהווה צעד ראשון בדרך להקמת רשת האינטרנט הלאומית הפנימית, שהממשלה הצהירה על כוונתה להשמיש בעתיד הקרוב. רשת זו אמורה להיות מנותקת מרשת האינטרנט העולמית ונועדה להגביר את יכולת המשטר לפקח על התעבורה ברשת.

המנהיג העליון הכריע בעמדת איראן כלפי תוכנית אבו-מאזן: פלסטיין – מהנהר ועד הים

בטהראן התקיימה בסוף השבוע שיעור הוועידה הבינלאומית החמישית לתמיכה באינתיפאדה הפלסטינית. בוועידה נטלו חלק למעלה מ-50 משלחות מעשרות מדינות בעולם, ובהן: קטר, לבנון, סוריה, ירדן, עיראק, מצרים, אינדונזיה, כווית, עומאן, סודאן, פקיסטאן, סרי לנקה, אפגניסטאן, מלזיה, זימבבואה, מלאוי, חוף השנהב, טנזניה, פרגואי, מקסיקו, קולומביה, קובה, בוליביה, קירגיסטאן והונגריה.

ביומה הראשון של הוועידה נשא המנהיג העליון, איתאללה עלי ח'אמנהאי, נאום בו הצהיר, כי יש לדחות כל פתרון שמשמעותו הכרה בהקמת מדינה פלסטינית רק בחלק משטחה של פלסטיין והכרה במדינת ישראל. הוא קבע, כי יש לדחות כל תוכנית המבקשת לחלק את פלסטיין. משמעות הצעה להקמת שתי מדינות היא ויתור לדרישות הציונים והכרה במדינה ציונית על אדמת פלסטיין. תוכנית כזו מתעלמת מזכותם ההיסטורית של הפלסטינים ומאימת על זכותם של הפלסטינים המתגוררים בשטחי 1948. היא מותירה על כנו את "הגידול הסרטני" (ישראל) ומאפשרת בכך את המשך האיום הניצב בפני האומה המוסלמית ועמי האזור.

ח'אמנהאי ציין, כי כל הצעה מעשית חייבת להתבסס על העיקרון לפיו "כל פלסטיין שייכת לכל העם הפלסטיני" ו"פלסטיין – מהנהר ועד הים". הפלסטינים יכולים, כמובן, לשחרר חלקים מאדמת פלסטיין באופן הדרגתי, כפי שעשו בעזה, אך לעולם אסור לוותר על המטרה הסופית: שחרור כלל פלסטיין. הוא הוסיף, כי לשם השגת מטרה זו יש לנקוט בצעדים ולא בדיבורים. על הממשלות, על העמים המוסלמים ועל קבוצות ההתנגדות בפלסטיין, בלבנון וביתר המדינות למלא תפקיד במאבק הארוך לשחרור פלסטיין.

המנהיג העליון התווה את תוכניתה של איראן לפתרון הבעיה הפלסטינית. איראן אינה תומכת, לדבריו, במלחמה קלאסית של צבאות או בהשלכת היהודים, שהיגרו לפלסטיין, אל הים, כי אם בעריכת משאל עם בקרב העם הפלסטיני. כל תושביה המקוריים של פלסטיין: מוסלמים, נוצרים ויהודים המתגוררים בכל מקום: בפלסטיין ומחוצה לה, אך לא המהגרים הזרים, שהגיעו

לפלסטין במהלך השנים, יהיו רשאים ליטול חלק במשאל זה ולקבוע את עתיד פלסטין. גורלם של המהגרים הלא-פלסטינים שהגיעו לפלסטין ייקבע על-ידי המשטר שיקום לאחר עריכת משאל העם. זהו פתרון צודק והגיוני הזוכה לתמיכת דעת הקהל העולמית.

ח'אמנהאי קרא למדינות המוסלמיות לנתק את קשריהן הגלויים והחשאיים עם ישראל. מדינות המקיימות קשרים עם ישראל אינן יכולות לטעון, שהן תומכות בפלסטינים, ושום סיסמה שהם משמיעים נגד הציונים אינה יכולה להתקבל ברצינות. הוא גם קרא לארגוני ההתנגדות האסלאמית להמשיך במאבקם לשחרור פלסטין ולמדינות המערב להפסיק את תמיכתן בישראל, שאם לא כן הן ייפגעו קשות בעתיד הלא רחוק.

האיום האמיתי על ישראל, אמר ח'אמנהאי, אינו איום הטילים של איראן או של קבוצות ההתנגדות האסלאמית אלא נחישותם של הגברים, הנשים והצעירים במדינות המוסלמיות (פארס, 1 אוקטובר).

נאום המנהיג דווח בהבלטה בעיתונות האיראנית, ששבה והביעה בעקבות דבריו התנגדות נחרצת לתוכניתו המדינית של יו"ר הרשות הפלסטינית, מחמוד עבאס (אבו-מאזן) ולפנייתו לאו"ם לשם קבלת הכרה במדינה עצמאית בגבולות 1967.

היומון השמרני רסאלת (Resalat) כתב, כי קיים קונצנזוס בקרב הפלסטינים ובעולם המוסלמי בנוגע לאסטרטגיה הנדרשת מול הציונים: העברת הריבונות מידי הציונים לידי העם הפלסטיני באמצעות משאל עם. מחמוד עבאס יוצר בתמיכת הציונים חילוקי דעות בקרב הפלסטינים על מנת לסכל אסטרטגיה זו, אך הניסיון לחלק את פלסטין לא יתממש לעולם. אש"ף אינו יכול לסכל את שאיפותיו האמיתיות של העם הפלסטיני באמצעות פנייתו לאו"ם. מלחמת לבנון השנייה והמלחמה בעזה הן עדות לכך שיש ביכולתה של ההתנגדות להוציא את ישראל מלב העולם המוסלמי באמצעות הקרבה ומאבק (רסאלת, 2 אוקטובר).

היומון ג'מהורי-י אסלאמי (Jomhuri-ye Eslami) גרס, כי דברי המנהיג העליון חשובים ביותר, כיוון שהנוכחים בוועידה הבינלאומית שמעו ממנו בבירור, כי הוא דוחה לחלוטין את ההצעה להקים מדינה פלסטינית על 22 אחוזים משטח פלסטין ולמסור את יתר השטח לידי הציונים וכי כל פלסטין שייכת לעם הפלסטיני.

עמדת המנהיג שבה ומדגישה את מדיניות איראן כלפי סוגיית פלסטין והיא בעלת חשיבות לנוכח הצהרותיו של הנשיא אחמדינז'אד בניו-יורק מהן עלול היה להיווצר הרושם, שאיראן מקבלת את תוכניתו של אבו-מאזן, שמשמעותה היא הכרה ב"משטר הכובש הציוני".

בנוסף הבליט המנהיג בדבריו את הזיקה בין פלסטין לאומה המוסלמית. סוגיית פלסטין אינה קשורה לפלסטינים או לערבים באזור בלבד, אלא מהווה סוגיה יסודית הנוגעת לעולם המוסלמי כולו. האווירה באזור השתנתה באופן מהותי לנוכח ההתעוררות האסלאמית בעולם הערבי וניתן לחוש כעת בעוצמתם היחסית של תומכי ההתנגדות.

היומון האשים את אבו-מאזן בבגידה בעם הפלסטיני ובשיתוף פעולה עם הציונים שנועד לכפר על תבוסותיו ולפגוע בהתנגדות. המערב והציונים מנצלים אותו אך ורק לדיכוי הפלסטינים. כיצד מבקש אבו-מאזן להקים מדינה בחלק קטן מאדמת פלסטין ללא צבא וללא חיל אוויר, ללא ירושלים וללא שיבת 4.5 מיליון פליטים פלסטינים לפלסטין? פנייתו לאו"ם היא בבחינת הכרה בכיבוש פלסטין, הכרה בכובשים והתחייבות לוותר על זכות ההתנגדות לנוכח הכיבוש.

המשך מדיניות ההתנחלות וכיבוש האדמות הפלסטיניות על-ידי ישראל מוכיחים, שהכובשים מבינים רק את שפת הכוח וכי האינתיפאדה והרחבת ההתנגדות האנטי-ציונית הן הדרך המשפיעה היחידה להתמודד עם האויב, שייכנע רק תחת לחץ (גי'מהורי-י אסלאמי, 2 אוקטובר).

היומון כיהאן (Kayhan) הביע אף הוא התנגדות נחרצת לכל פשרה בסוגיה הפלסטינית. במאמר מערכת, שכותרתו: "כאן טהראן, בירת המהפכה", נכתב, כי כל עוד יישאר "הגידול הסרטני" על כנו, אף מקום במזרח התיכון לא יזכה לרגיעה. 20 שנים לאחר תחילת שיחות השלום במדרד ולאחר מכן באוסלו ובושינגטון אף משקיף אובייקטיבי אינו מאמין עוד, שניתן לממש את זכויותיהם של הפלסטינים בשולחן המשא ומתן, בו עידות שלום או באמצעות סוכנים כדוגמת מחמוד עבאס.

אין ספק, שכל פלסטין מנהר הירדן ועד לים התיכון ומדרום-לבנון ועד צפון-מצרים שייכת לעם הפלסטיני, ולאף אחד אין זכות לוותר על אף שעל מאדמת פלסטין ובוודאי שלא להעניק 80 עד 90 אחוזים ממנה כמתנה לכובשים (כיהאן, 2 אוקטובר).

גם היומון תהראן אמרוז (Tehran Emrouz), המזוהה עם ראש עיריית טהראן, מחמד באקר קאליבאף (Mohammad Baqer Qalibaf), יישר קו עם עמדת המנהיג העליון והביע התנגדות לתוכנית אבו-מאזן.

בהתייחסות להצהרת הנשיא אחמדינז'אד בניו-יורק, לפיה הקמת ממשלה פלסטינית בגבולות 1967 היא הצעד הראשון למימוש זכויות הפלסטינים, טען תהראן אמרוז, כי הצהרה זו מתעלמת מכך, שמשמעותה היא הכרה במשטר הציוני, שלילת תביעות הפלסטינים בנוגע לשטחים שנכבשו לפני מלחמת 1967 והתעלמות מבעיית הפליטים. חלק מהמדינאים נפלו, לטענת היומון, במודע או שלא במודע למלכודת של הקמת מדינה פלסטינית כצעד ראשון. גורל פלסטין לא ייקבע באו"ם או בשולחן המשא ומתן אלא באמצעות נחישות, רצון ואמונה של העם הפלסטיני ויתר האומות המוסלמיות.

אל מול רעיון "מהנילוס ועד הפרת", שעל בסיסו הוקמה מדינת ישראל הבלתי-לגיטימית, יש להרחיב את המחשבה "שחרת החירות והעצמאות" של "פלסטין מהנהר ועד הים" לא רק בקרב הפלסטינים אלא בקרב כלל העמים הערבים והאסלאמיים. יש להכיר במציאות, ששחרור פלסטין מידי ציפורני הציונות יושג בעתיד הלא רחוק. אף כוח צבאי – לא הצבא הישראלי ולא הצבאות המערביים – אינו יכול למנוע מציאות זו לנוכח גלי ההתנגדות בעולם המוסלמי. עתיד פלסטין צריך להיקבע על-ידי הפלסטינים ולא על-ידי זרים המנצלים את ישראל להרחבת השפעתם באזור כדי לשדוד את משאביו. ברור שארצות-הברית והמערב לא יסכימו לעולם להצעה לשיבת הפליטים הפלסטינים ולקיום משאל עם בקרב הפלסטינים לקביעת גורלה של פלסטין. אך כשם שהמהפכה האסלאמית נכפתה עליהם, וכשם שההתקוממויות של העמים המוסלמים באזור נכפו עליהם, כך גם מימוש זכויותיהם של הפלסטינים ייכפה עליהם ואסור למסור שום שטח מפלסטין לידי האויב (תהראן אמרוז, 2 אוקטובר).

חמישה חודשים לבחירות למג'לס: מחרף העימות בין "חזית השמרנים המאוחדת" ל"חזית היציבות"

חמישה חודשים לפני הבחירות למג'לס הצפויות בראשית מרץ 2012 מתח השבוע חבר המג'לס השמרני ויריבו הפוליטי של הנשיא אחמדינז'אד, עלי מטהרי (Ali Motahari), ביקורת חריפה על "חזית היציבות" (ג'בה-י פאידארי, Jebhe-ye Paydari), שהוקמה בחודש יולי על-ידי גורמים המזוהים עם הנשיא ועם האגף הרדיקלי במחנה השמרני. החזית מורכבת מפעילים פוליטיים הנחשבים למקורבי הנשיא אחמדינז'אד, ובהם: שרים לשעבר בממשלתו, מספר חברי מג'לס מכהנים המזוהים עימו ופעילים פוליטיים החברים ב"מפקדת עמאר", מרכז חשיבה המזוהה עם האגף הרדיקלי במחנה השמרני. החזית נתמכת על-ידי איש הדת הרדיקלי, איתאללה מחמד-תקי מצבאח-יזדי (Ayatollah Mohammad Taqi Mesbah Yazdi).

בראיון, שהעניק לאתר ח'בר אונליין, המזוהה עם יו"ר המג'לס, עלי לאריג'אני, האשים מטהרי את החזית, כי היא מייצגת את "הזרם הסוטה" (כינוי לזרם הפוליטי במחנה השמרני המזוהה עם ראש לשכתו של הנשיא, רחים משאא'י), וטען, כי "המהפכנים האמיתיים" צריכים לפעול על מנת להחלישה. הוא ציין, כי קיימת סתירה בטענת אנשי החזית לפיה הם תומכים בנשיא אך אינם תומכים במשאא'י, כיוון שהנשיא עצמו הצהיר במספר הזדמנויות, כי הוא מקבל את עמדותיו של משאא'י ולא ניתן, לפיכך, להפריד ביניהם. מטהרי טען, כי רוב מייסדי החזית הם אופורטוניסטים, שלא השקיעו מאמצים למען המהפכה אך בזכות הנסיבות הצליחו לתפוס את מקומם של המהפכנים האמיתיים (ח'בר אונליין, 2 אוקטובר).

**כנס הקמת "חזית היציבות", מימין לשמאל:
 כאמראן באקרי לנכראני, ע'לאם-חסין אלהאם,
 מרתזא אקא תהראני, צאדק מחצולי, רוחאללה
 חסיניאן**

בתוך כך מתחזקת ההערכה, כי לא יהיה ניתן להגיע להסכמה בין נציגי "חזית היציבות" ל"חזית השמרנים המאוחדת" בנוגע לרשימת מועמדים משותפת לבחירות למג'לס באמצעות "ועדה מסדרת" הכוללת 15 חברים (במסגרת שתי ועדות של 7+8) המייצגים את הקבוצות השמרניות השונות ומונהגת על-ידי שני אנשי הדת השמרנים הבכירים: איתאללה מחמד רזא מהדוי-כני (Ayatollah Mohammad Reza Mahdavi-Kani), יו"ר מועצת המומחים, ואיתאללה מחמד יזדי (Ayatollah Mohammad Yazdi), מזכיר "אגודת המרצים של המכללה הדתית בעיר קום".

חבר ועדת ה-7, סיד רזא תקוי (Seyyed Reza Taqavi), התייחס השבוע בראיון לאתר ח'בר אונליין למגעים, שהתנהלו בחודשים האחרונים בין נציגי "חזית היציבות" ל"חזית השמרנים המאוחדת" בניסיון להגיע לאחדות במחנה השמרני וציין, כי לא הושגה הסכמה בין שתי החזיתות בנוגע לרשימת מועמדים משותפת, לאחר שלא התקבלו דרישותיה של "חזית היציבות". תקוי, חבר "אגודת אנשי הדת הלוחמים", עדכן, כי "חזית היציבות" דרשה לקבל 3 נציגים בוועדת ה-8 ונציג אחד בוועדת ה-7. כמו כן דרשה החזית להרחיק מועדות ה-7+8 את שני נציגיהם של יו"ר המג'לס, עלי לאריג'אני, ושל ראש עיריית טהראן, מחמד באקר קאליבאף (Mohammad Baqer Qalibaf), הנחשבים ליריביו הפוליטיים המרכזיים של הנשיא אחמדינז'אד. תקוי ציין, כי "חזית היציבות" כבר החלה בהערכות לקראת הבחירות למג'לס במחוזות השונים ברחבי איראן והעריך, כי היא תתמודד בבחירות ברשימה עצמאית נפרדת (אפתאב ניו, 2 אוקטובר).

חמיד רזא תרקי (Hamid Reza Taraqi), סגן יו"ר "מפלגת הקואליציה האסלאמית" לעניינים בינלאומיים, התייחס אף הוא להערכות המחנה השמרני לקראת הבחירות ואמר בראיון לאתר פרארו, כי נציגי "חזית היציבות" הוזמנו מספר פעמים להצטרף ל"חזית השמרנים המאוחדת". הוא טען, כי אי השתתפותם בישיבות החזית המאוחדת תפגע רק בהם ולא תגרום נזק משמעותי למחנה השמרני, כיוון שהם אינם זוכים למעמד חברתי וציבורי משמעותי (פרארו, 1 אוקטובר).

סגן יו"ר המג'לס, מחמד-רזא באהנר (Mohammad Reza Bahonar), וחבר המג'לס חסן ע'פורי-פרד (Hassan Ghafouri-Fard), מתחו בימים האחרונים ביקורת על "חזית היציבות" ודחו מכל וכל את דרישותיהם לייצוג משמעותי במסגרת ועדות ה-7+8.

באהנר הגדיר את החזית כ"חזית הסטיה" וטען, כי פעילים פוליטיים הזהירו מזה זמן רב מפני התגבשותה במחנה השמרני של "חזית סוטה" הרואה עצמה "שמרנית יותר מאחרים" ומציבה

סכנה שאינה פחותה מזו של מחוללי מהומות 2009. בכינוס של "אגודת המהנדסים האסלאמית" התייחס באהנר לבחירות הקרובות למג'לס וציין, כי בחירות אלה הן בעלות רגישות מיוחדת, כיוון שאלה הבחירות הראשונות המתקיימות לאחר מהומות 2009 (מהר, 1 אוקטובר).

גם ע'פורי-פרד הזהיר מניסיונות "הזרם הסוטה" להרחיב את השפעתו באמצעות הבחירות הקרובות למג'לס. בראיון, שהעניק לשבועון היוצא לאור מטעם "מפלגת הקואליציה האסלאמית", אמר חבר המג'לס, כי מטרתו של "הזרם הסוטה" היא להשיג שליטה במג'לס ולהשתלט לאחר מכן גם על מוסד הנשיאות. הוא ציין, כי ללא מאבק רציני כנגד זרם זה, הוא עלול להפוך בעתיד לסכנה גדולה יותר מאירועי 2009.

בהתייחסו ל"חזית היציבות" אמר ע'פורי-פרד, כי הוא רואה בה חלק מהמחנה השמרני, אך אין מקום לתנאים אותם היא מציבה על מנת להצטרף ל"חזית השמרנים המאוחדת". "רכבת הבחירות באמצעות מנגנון 7+8" כבר יצאה לדרך ואלה המעוניינים להצטרף אליה אינם יכולים לעשות זאת על חשבון חברים אחרים, אמר חבר המג'לס (ח'בר אונליין, 2 אוקטובר).

התגברות הביקורת בממסד הדתי כלפי מדיניות הגבלת הילודה

שניים מאנשי הדת השמרנים הבכירים באיראן הביעו בימים האחרונים הסתייגות ממדיניות תכנון הילודה הנהוגה כיום באיראן. איש הדת הבכיר, איתאללה צאפי גלפאיגאני (Ayatollah Safi Golpayegani), הזהיר בשבוע שעבר, כי הפיקוח על הילודה גורם לירידה באוכלוסייה השיעית בכמה מקומות. גלפאיגאני אמר, כי ברבות מהמדינות המוסלמיות מהווה האוכלוסייה השיעית מיעוט. יש לגלות, לפיכך, רגישות ביחס לסוגיית הפיקוח על הילודה. הוא ציין, כי בשעה שבמדינות לא-מוסלמיות רבות זוכות משפחות להטבות ולפרסים, שנועדו להגביר את קצב הילודה, אין לאפשר את הפחתת האוכלוסייה השיעית והמוסלמית בעולם (שיעה ניו, 26 ספטמבר).

לביקורת על מדיניות הגבלת הילודה באיראן הצטרף השבוע גם איש הדת הבכיר, איתאללה ג'עפר סבחאני (Ayatollah Ja'far Sobhani). במהלך פגישה עם שר ההכוונה האסלאמית, ד"ר מחמד חסיני (Mohammad Hosseini), אמר איש הדת השמרני הבכיר, כי הגבלת הילודה אינה תורמת למדינה והמשך המדיניות הנוכחית עלול להביא להפחתת האוכלוסייה השיעית, כפי שהדבר ניכר כבר כיום ברבות מהערים באזורי הגבול של איראן.

סבחאני ציין, כי גם המנהיג העליון הביע בעבר הסתייגות ממדיניות הפיקוח על הילודה והצהיר, שאיראן מסוגלת לספק שירותים גם ל-150 מיליון בני אדם. אחריותם ההלכתית והלאומית של השלטונות, אמר סבחאני, היא להגדיל את האוכלוסייה ולהקדיש לסוגיה זו את תשומת הלב הראויה (איסנ"א, 29 ספטמבר).

הצהרותיהם של שני אנשי הדת הבכירים מבטאות את חידוש הויכוח הפנימי באיראן בנוגע למדיניות הילודה הנהוגה מאז סוף שנות השמונים. ויכוח זה שב והתעורר בשנה האחרונה, לאחר שהנשיא אחמדינז'אד הצהיר במספר הזדמנויות, כי הוא אינו מסכים עם מדיניות הגבלת הילודה. הנשיא הציג לראשונה את תפישתו בעניין זה באוקטובר 2006 כאשר הצהיר, כי הוא

מתנגד לרעיון לפיו יש להסתפק בשני ילדים לכל משפחה וציין, כי איראן היא מדינה בעלת פוטנציאל רב המאפשר להגדיל את אוכלוסייתה עד ל-120 מיליון תושבים. באפריל 2010 הצהיר הנשיא בראיון טלוויזיוני, כי אפילו במערב מתחרטים כיום על מדיניות תכנון הילודה ונאלצים להשקיע מאמצים רבים על מנת לשמר את התרבות המערבית לנוכח הירידה החדה בשיעור האוכלוסייה.

הצהרותיו של הנשיא עוררו ביקורת חריפה אפילו בקרב חוגים המזוהים עם המחנה השמרני. מבקרי הנשיא טענו, כי במצבה הכלכלי הנוכחי של איראן ולנוכח הבעיות הקשות הניצבות בפני מערכות החינוך והבריאות, אין זה נכון לשנות את מדיניות הילודה. בראשית 2011 קבעה גם "המועצה לקביעת האינטרס של המשטר", כי הגדלת האוכלוסייה אינה האסטרטגיה ההגיונית לפתרון בעיותיה של איראן וכי אין לשנות את מדיניות הילודה הנוכחית.

מאז המהפכה האסלאמית עברה מדיניות תכנון הילודה באיראן שינויים מרחיקי לכת. לאחר המהפכה הושעתה התוכנית לתכנון המשפחה, שהונהגה רשמית באיראן בקיץ 1967 במטרה להפחית את קצב הריבוי הטבעי של האוכלוסייה. זמן קצר לאחר המהפכה פסק אומנם מכונן המהפכה, איתאללה רוחאללה ח'מיני, כי אין מניעה דתית לשימוש באמצעי מניעה, אך המועצה המנהלת של תכנון המשפחה פורקה, חלק גדול מהמרפאות לתכנון משפחה נסגרו או צומצמו ואספקת אמצעי המניעה נותרה מוגבלת. לאחר פרוץ מלחמת איראן-עיראק (ספטמבר 1980) החלו שלטונות איראן להציג את גודל האוכלוסייה כמקור מרכזי לעוצמה צבאית ולביטחון לאומי. גם מדיניות המשטר לחזק את מעמד המשפחה על-ידי עידוד נישואין ועידוד חזרת האישה לביתה הובילה לעליה חדה בשיעור הילודה במחצית הראשונה של שנות השמונים עד לקצב של 3.9 אחוזים בשנה.

במחצית השנייה של שנות השמונים גברה ההכרה במשמעויותיו הכלכליות והחברתיות של גידול אוכלוסין בלתי מבוקר, שנתפס כבלם בפני צמיחה כלכלית ופיתוח. בדצמבר 1989 אומצה תוכנית לתכנון ילודה, שנועדה להגביל את מספר ההריונות ואת מספר הילדים במשפחה. חוק תכנון המשפחה, שכלל בין היתר ביטול תמריצים כלכליים למשפחות מרובות ילדים לצד עידוד משפחות קטנות, אושר במג'לס בשנת 1993. במסגרת התוכנית הוחל בהסברה במערכת החינוך ובאמצעי התקשורת וכן הוקמו מרפאות ומרכזים רפואיים, שסיפקו שירותים לתכנון משפחה. כמו כן עודדו השלטונות שימוש באמצעי מניעה, ובכלל זה ניתוחי סירוס ועיקור. זוגות

צעירים אף נדרשו לקבל הדרכה באמצעי מניעה לפני קבלת רישיון לנישואין. חידוש מדיניות תכנון הילודה נחל הצלחה משמעותית ובשנת 2001 צנח שיעור הילודה ל-1.2 אחוזים.

במערכה, שניהל המשטר להגבלת הילודה, שולבו גם אנשי דת בכירים, שהדגישו, כי האסלאם אינו אוסר על שימוש באמצעי מניעה, וכי בהתאם למסורות הנביא ולפסוקי קוראן נמצאת רווחתם הכלכלית של המוסלמים בראש סדר העדיפויות וניתן, לפיכך, להגביל את קצב גידול האוכלוסייה בתנאים מסוימים. עמדותיהם של אנשי דת בכירים הופיעו בשורת מאמרים, שהתפרסמו ביומן כיהאן בינואר 1987 במסגרת הדיון הציבורי בשאלת הילודה. כל אנשי הדת הסכימו, שאין באסלאם איסור על שימוש באמצעי מניעה.

בשנת 1994 הגיש משרד הבריאות האיראני דוח לוועידה הבינלאומית לאוכלוסיה ולפיתוח, שהתכנסה בקהיר. הדוח הדגיש את תמיכת אנשי הדת השיעים בתכנון ילודה והביא את פסיקתם, לפיה ניתן להגביל את הילודה בתקופות, שבהן הזדמנויות העבודה מצומצמות וכוח העבודה גדול ממילא, על מנת למנוע גידול בלתי מבוקר של האוכלוסייה, לאפשר יצירת מקומות עבודה חדשים ולעודד צמיחה כלכלית ומדעית.

מאמצי הפיקוח על הגלישה באינטרנט: נחסמה הגישה לשרתי VPN

שר התקשורת, רזא תקי-פור (Reza Taqipour), הודה השבוע, כי השלטונות חסמו בימים האחרונים שרתי VPN (Virtual Private Network) המאפשרים גישה לאינטרנט, מאחר שהשימוש ב-VPN מנוגד לחוק. הוא טען, עם זאת, כי חסימת שרתי ה-VPN אינה קשורה לתוכנית הממשלתית להקים רשת אינטרנט לאומית סגורה המנותקת מרשת האינטרנט העולמית (פרויקט "אינטרנט נקי") (איסנ"א, 3 אוקטובר).

סוכנות הידיעות פארס דיווחה, כי ניתוק הגישה ל-VPN נעשתה בהתאם להנחיית הוועדה לקביעת קריטריונים לתכנים עבריינים באינטרנט, שטענה, כי שרתי ה-VPN משמשים גולשים איראנים לצורך גלישה באתרים האסורים בהתאם לחוק (פארס, 3 אוקטובר). ועדה זו כוללת נציגים של משרדי התקשורת, ההכונה האסלאמית, החינוך והמודיעין, ארגון ההסברה האסלאמית, כוחות ביטחון הפנים ורשות השידור.

מאז יום חמישי שעבר (29 ספטמבר) דיווחו גולשי אינטרנט איראנים על קשיים בגישה לרשתות VPN בעקבות חסימת פרוטוקול PPTP (Point-to-Point Tunneling Protocol) המאפשר התחברות לרשתות אלה. גולשים איראנים רבים עושים שימוש בקישורי VPN על מנת להתגבר על חסימת אתרי אינטרנט הנהוגה במדינה ולהקשות על השלטונות לפקח על גלישתם ברשת.

על אף הכחשת שר התקשורת רווחו בימים האחרונים הערכות באיראן לפיהן חסימת הגישה ל-VPN מהווה צעד ראשון בדרך להקמת רשת האינטרנט הלאומית הפנימית. בשנה האחרונה שבו והצהירו בכירים איראנים, ובראשם שר התקשורת, על כוונת הממשלה להשמיש בעתיד הקרוב רשת אינטרנט לאומית נפרדת וסגורה, שתהיה מנותקת מרשת האינטרנט העולמית.

פרויקט זה נועד להגביר את יכולת המשטר לפקח על תעבורת רשת האינטרנט הנתפשת על-ידו כזירת פעילות מרכזית בשימוש אויבי המשטר מבית ומחוץ. לטענת השלטונות, הפעלת הרשת תאפשר להחזיל משמעותית את שירותי הגלישה באינטרנט וכן להגביר את מהירות הגלישה.

תמונות השבוע: חשיפת הישגים בנו-טכנולוגיה

